

Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

6. Februar 1947.

394. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Artsforsøg med Vaarrug, Byg og Havre 1943—1946.

Forsøgene er udført under gode Dyrkningsforhold paa velgødet Jord paa let Sandmuld ved Jyndeved, Askov (Lundgaard) og Studsgaard, paa god Sandmuld ved Tylstrup samt paa Lavmose ved Tylstrup (Fossevangen). Formaålet med Forsøgene var at undersøge Vaarrugens Dyrkningsværdi, og den er sammenlignet med Byg og Havre saavel i Renbestand som i Blanding efter følgende Plan, hvor Udsædsmængderne er angivet i kg pr. ha: a) 180 kg Maja-Byg, b) 200 kg Ørn-Havre, c) 160 kg Petkus Vaarrug, d) 60 kg Vaarrug + 120 kg Abed Archer-Byg, og e) 60 kg Vaarrug + 120 kg Ørn-Havre. At Hensyn til Vaarrugens sene Modning er der i Bygblandingen anvendt det sildige Archer-Byg, medens der i Renbestand er saæet det mere yderige Maja-Byg.

I Gennemsnit af alle Forsøgene er opnaaet følgende Hovedresultat, hvor Kærneudbyttet er anført saavel i hkg pr. ha som i Forholdstal.

	Forsøg paa Sandjord		Forsøg paa Lavmose	
	hkg	Forholdstal	hkg	Forholdstal
Maja-Byg.....	32.7	110	34.1	109
Ørn-Havre	30.1	102	37.1	118
Petkus-Vaarrug	27.2	92	23.0	73
Vaarrug + Archer-Byg...	28.7	97	29.6	94
Vaarrug + Ørn Havre ...	29.2	99	33.1	105

I Renbestand paa Sandjord var Bygget højestydende, med noget lavere Udbytte af Havre og lavest af Vaarrug. I Renbestand paa Lavmose var Havren den bedste, ret nær fulgt af Byg og med betydeligt lavere Udbytte af Vaarrug. Blandingernes Udbytte laa mellem de respektive Arter i Renbestand, og Havreblandingen var den bedste, saavel paa Sandjord som paa Lavmose, men det maa her erindres, at der i Bygblandingen er

anvendt det sildigere, men noget lavere ydende Archer-Byg, medens der i Havreblandingen er benyttet samme Sort som i Renbestand.

Forsøgene har saaledes vist, at det er en daarlig Forretning at dyrke Vaarrug fremfor Byg eller Havre. I Blandingerne opnaaedes det bedste Resultat ved at benytte en Blanding af Vaarrug og Havre. Sammenligning af Byg og Havre viste, at Bygget var det bedste paa Sandjord, men laa lidt lavere end Havren paa Lavmose.

Bilag til 394. Meddelelse.

Forsøg med Vaarrug, Byg og Havre 1943—1946.

Alle Forsøg.

	Maja-Byg	Ørn-Havre	Vaarrug	Vaarrug + Archer-Byg	Vaarrug + Ørn-Havre	Fordel. i Blandingerne			
						Bygblan.		Havreblan.	
						Rug	Byg	Rug	Havre
hkg Kærne pr. ha									
Jyndeved	22.8	19.4	18.0	19.6	19.5	5.6	14.0	5.9	13.6
Lundgaard	32.9	30.8	29.0	29.1	29.8	8.9	20.2	11.1	18.7
Studsgaard	39.3	34.8	31.0	32.8	34.4	11.4	21.4	13.0	21.4
Tylstrup	35.9	35.4	30.8	33.1	33.0	11.8	21.3	13.3	19.7
Gsn. af Sandjord ..	32.7	30.1	27.2	28.7	29.2	9.5	19.2	10.8	18.4
Fossevangen (Lavmose) ...	34.1	37.1	23.0	29.6	33.1	6.1	23.5	6.6	26.5
Forholdstal for Kærneudbytte									
Jyndeved	115	97	90	98	98	29	71	30	70
Lundgaard	109	102	96	96	98	31	69	37	63
Studsgaard	114	101	90	95	100	35	65	38	62
Tylstrup	107	105	92	99	98	36	64	40	60
Gsn. af Sandjord ..	110	102	92	97	99	33	67	37	63
Fossevangen (Lavmose) ...	109	118	73	94	105	21	79	20	80
hkg Halm pr. ha									
Jyndeved	29.6	34.4	39.5	35.8	37.2	10.8	25.0	10.6	26.6
Lundgaard	37.4	39.4	58.0	48.6	49.3	14.6	34.0	16.0	33.3
Studsgaard	38.7	39.7	54.8	46.6	50.3	16.9	29.7	22.9	27.4
Tylstrup	36.6	44.6	59.6	50.3	52.9	20.1	30.5	25.1	27.8
Gsn. af Sandjord ..	35.6	39.5	53.0	45.4	47.4	15.6	29.8	18.6	28.8
Fossevangen (Lavmose) ...	53.1	61.6	53.8	56.1	60.0	12.3	43.8	15.0	45.0

Forsøg med Havresorter 1943—1946.

Ved Statens Forsøgsstationer er der i 1943—1946 paa almindelig Agerjord, Marsk og Mose udført Forsøg med kendte og nye Havresorter.

Forsøgene paa Agerjord er udført paa lermuldet Jord ved Lyngby, Tystofte, Aakirkeby, Blangstedgaard og Askov samt paa Sandmuld ved Jyndevad, Lundgaard, Studsgaard, Borris og Tylstrup. Endvidere er Forsøgene udført paa Marsk ved Højer samt paa Lavmose og Højmosen ved Tylstrup. Kærneudbyttet har været forholdsvis højt, i Gennemsnit 47,5 hkg pr. ha paa Lermuld og 36,6 hkg paa Sandmuld. Forsøgene har omfattet nedennævnte 8 Sorter, hvoraf de 5 førstnævnte, der har deltaget i alle Aar, anføres i Rækkefølge efter det gennemsnitlige Kærneudbytte paa Ler- og Sandmuld og med Gennemsnit = 100, medens de to sidstnævnte Sorter, som kun har deltaget i de 2 sidste Aars Forsøg, er omregnet herefter.

Forholdstal for Kærneudbytte 1943—1946.

	Ler- muld	Sand- muld	Marsk (Højer)	Lav- mose	Høj- mose	Skalfri Kærne Ler- muld	Kærne Sand- muld
Middel af 5 Sorter:							
hkg pr. ha	47.5	36.6	46.0	36.5	(36.6)	35.5	27.7
Forholdstal	100	100	100	100	100	100	100
Borris Opus-Havre . . .	101	102	98	98	99	101	101
Højer Nr. 40/7	101	101	97	101	103 ¹⁾	101	102
Svaløf Staal-Havre . . .	101	99	108	102	100 ¹⁾	101	99
Svaløf Ørn-Havre	99	100	99	100	99	99	100
Petkus Flåmingstreue .	98	99	98	99	—	97	97
Abed Minor-Havre . . .	—	—	106	100	106	—	—
Pajbjerg Rex-Havre ¹⁾ .	103	102	105	98	—	104	104
Borris Opus II-Havre ¹⁾	101	102	96	103	—	101	103

¹⁾ kun med i Forsøgene 1945 og 1946.

Borris Opus-Havre er udvalgt af Borris Stand-Havre. Af de 5 Sorter, som har deltaget i alle Forsøg, har Opus-Havre givet højest Kærneudbytte paa Agerjord, navnlig paa let Lermuld

Halmudbytte, Kvalitetsvægt m. v. paa Agerjord.

	hkg Halm pr. ha	mg pr. Korn	pCt. Skal	kg pr. hl.	Modnings- dato	Straalængde cm	Lejetil- bøjelighed ²⁾
Borris Opus-Havre.....	50.8	33.5	26.2	53.2	$\frac{9}{8}$	99	2.6
Højer Nr. 40/7	49.7	33.9	25.6	53.5	$\frac{7}{8}$	101	3.6
Svaløf Staal-Havre	50.3	37.0	25.9	54.4	$\frac{6}{8}$	100	1.4
Svaløf Ørn-Havre	51.0	34.0	25.8	53.7	$\frac{8}{8}$	102	2.9
Petkus Flåmingsstreue	49.6	32.8	26.3	53.8	$\frac{2}{8}$	103	6.2
Pajbjerg Rex-Havre ¹⁾	51.4	35.1	25.4	54.3	$\frac{6}{8}$	100	2.3
Borris Opus II-Havre ¹⁾ ...	50.7	33.2	26.0	53.3	$\frac{8}{8}$	101	2.6

¹⁾ Kun med i Forsøgene 1945 og 1946.

²⁾ 0 = helt staaende, 10 = helt i Leje.

og Sandmuld, men lavere Udbytte paa Marsk og Mose. Kærnen er hvidgul, ret lille og ret tyndskallet. Sorten, der er middeltidlig og har ret stivt Straa, indeholder ca. 1 pCt. gule Kærner.

Højer Nr. 40/7, der er udvalgt af Højer Nr. 10, har paa Agerjord og Marsk givet samme Kærneudbytte som Opus, men noget højere Udbytte paa Mosejord. Kærnen er hvidgul og ret lille, men tyndskallet. Sorten har ret blødt Straa.

Svaløf Staal-Havre er udvalgt efter Krydsning mellem Svaløf Stjerne- og Ørn-Havre. I Forsøg paa Marsken gav Sorten størst Kærneudbytte af samtlige Sorter. Paa svær Lermuld ved Aakirkeby og Blangstedgaard samt paa Lavmose gav Staal-Havre 1—4 pCt. større Kærneudbytte, men i de øvrige Forsøg paa Lermuld samt paa Sandmuld gav den tilsvarende lavere Udbytte end Opus-Havre. Kærnen er ret stor og hvidgul med tynd Skal og ret høj Rumvægt. Sorten har stivt Straa og modnes 1—2 Dage før Opus-Havre.

Svaløf Ørn-Havre har givet omkring 2 pCt. Kærne mindre paa Ler- og Sandmuld, men samme eller lidt højere Udbytte paa Marsk og Mose end Opus-Havre. Kærnen er hvidgul, ret lille og tyndskallet, den er middeltidlig moden, men Straaet modner lidt senere, hvilket der bør tages Hensyn til ved Høstningen.

Petkus Flämningstreue har ved de fleste Stationer paa Agerjord givet mindre Kærneudbytte end Opus-Havre (3—8 pCt.), og kun paa meget let Sandjord ved Jyndevad har den givet 3 pCt. større Udbytte. Kærnen er lille og gul med ret tynd Skal. Sorten modner 4—6 Dage tidligere end de øvrige Sorter, og den har ret langt, blødt Straa.

Abed Minor-Havre har ikke deltaget i Forsøgene paa Agerjord, hvor den tidligere har givet lavest Kærneudbytte. Paa Marsk og Lavmose staar den omtrent paa Højde med Staal-Havre i Kærneudbytte, og paa Højmose gav den højest Udbytte. Kærnen er middelstor, lidt graalig hvidgul med ret tyk Skal og meget høj Rumvægt. Sorten, der er tidlig moden, har kort og meget stivt Straa, giver lavt Halmudbytte og egner sig særlig til Dyrkning paa Mose o. l. Steder.

De følgende 2 Sorter har kun deltaget i Hovedforsøgene i 1945 og 1946.

Pajbjerg Rex-Havre er udvalgt efter Krydsning mellem Mansholt Binder- og Svaløf Ørn-Havre. Paa Agerjord har Sorten i Gennemsnit givet højest Udbytte af Kærne, især af skalfri Kærne. Ved Stationerne paa Lermuld gav den højest Udbytte undtagen ved Aakirkeby og paa Sandmuld højest eller næsthøjest Udbytte. Paa Marsk følger den lige efter Minor-Havre. Kærnen er omtrent middelstor, mest tyndskallet og med ret høj Rumvægt. Sorten har ret stivt Straa og modner samtidig med Staal-Havre.

Borris Opus II-Havre er udvalgt af Borris Stand-Havre. Paa Agerjord har Sorten givet samme Udbytte af Kærne som Opus-Havre og lidt mere af skalfri Kærne. Paa Lavmose har den givet højest Udbytte. Iøvrigt svarer Sorten meget nær til Opus-Havre, men indeholder ikke nævneværdigt af gule Kærner.

Bilag til 395. Meddelelse.

Forsøg med Havresorter 1943—1946.

	Lermuld					Sandmuld				
	Lyngby	Tystofte	Aakirkeby	Blangstedgd.	Askov	Jyndeved	Lundgaard	Studsgaard	Borris	Tylstrup
hkg Kærne pr. ha										
Borris Opus-Havre	45.6	49.4	46.7	49.0	49.3	32.2	33.8	35.6	46.1	39.1
Højer Nr. 40/7 Havre	45.6	49.7	46.3	48.8	49.0	32.4	33.4	35.3	45.7	38.6
Svaløf Staal-Havre	44.9	48.9	48.0	49.6	48.6	31.7	32.8	34.5	44.4	37.5
Svaløf Ørn-Havre	44.6	48.5	46.0	48.2	48.0	32.3	33.2	34.5	44.6	37.9
Petkus FlåmingsstreueHavre	43.1	47.0	47.0	47.8	47.0	33.3	32.1	32.7	44.3	38.2
Pajbjerg Rex-Havre ¹⁾	46.1	50.6	46.9	50.4	50.0	32.7	35.7	35.5	45.4	38.8
Borris Opus II-Havre ¹⁾	45.8	49.2	46.5	48.7	49.8	31.8	34.4	36.0	46.2	39.2
Forholdstal for Kærneudbytte										
Borris Opus-Havre	102	101	100	101	102	99	102	103	102	102
Højer 40/7 Havre	102	102	99	100	101	100	101	102	102	101
Svaløf Staal-Havre	100	100	103	102	100	98	99	100	99	98
Svaløf Ørn-Havre	100	100	98	99	99	100	100	100	99	99
Petkus FlåmingsstreueHavre	96	97	100	98	97	103	97	95	98	100
Pajbjerg Rex-Havre ¹⁾	103	104	100	103	103	101	108	103	101	101
Borris Opus II-Havre ¹⁾	102	101	99	100	103	98	104	104	103	102

¹⁾ Kun med i Forsøgene 1945 og 1946.

Februar 1947.

396. Meddelelse.

B. Vejledninger.

Kemisk Bekæmpelse af Ukrudt i Græsplæner m. m.

De nye Vækststof-Præparater (V-Præparater) har i Forsøg, der er udført ved Statens Ukrudtsforsøg, vist sig velegnede til Bekæmpelse af en Række Ukrudtsplanter i Græsplæner.

V-Præparaterne faas dels som Puddermidler og dels som Sprøjttemidler. Pudringen foretages i tørt Vejr paa dugvaade Planter, medens Sprøjtningen foretages i tørt Vejr og paa tørre Planter. Virkningen er mindre, hvis Behandlingen udføres i Regnvejr. En Gruppe af V-Præparaterne indeholder 2,4-Diklor-fenoxyeddikesyre (2,4-D) som virksom kemisk Forbindelse, medens en anden Gruppe indeholder 4 Klor-2 Methylfenoxyeddikesyre (4 K-2 M).

Følgende Midler er prøvet mod Ukrudt i Græsplæner, og de angivne Mængder anses for passende til Bekæmpelse af de almindeligste Ukrudsplanter i disse.

Puddermidler:

Handelsnavn	Indhold af virksomt Stof	Puddermængde i kg pr. 100 m ² Plæne
Agroxone	1 pCt. 4 K-2 M	3.0—6.0
Herbatox	1 pCt. 2,4-D	3.0—6.0
do	2 pCt. 2,4-D	1.5—3.0
San	2 pCt. 2,4-D	1.5—3.0

Sprøjtemidler:

Handelsnavn	Indhold af virksomt Stof	g eller cm ³ til 20 Liter Sprøjtevædske og 100 m ² Plæne
Agroxone	10 pCt. 4 K-2 M	300
Herbatox	20 pCt. 2,4-D	150
Phenoxyl P. 46	10 pCt. 4 K-2 M	300
San	20 pCt. 2,4-D	150
Weedone	10 pCt. 2,4-D	300

Sprøjtning er gennemgaaende mere virksom end Pudring. Der skal saaledes anvendes ca. dobbelt saa store Mængder virksomt Stof pr. 100 m², hvis der pudres, end hvis der sprøjtes.

Ved Sprøjtning mod Mælkebøtte er Virkningen af V-Præparater sammenlignet med Virkningen af Dinitroortokresol-Præparater. De sidstnævnte Midler svider Bladene af Mælkebøtte-Planterne ret hurtigt efter Behandlingen, men de dræber ikke Rødderne, og Planterne skyder derfor frem paany. V-Præparaternes Virkning forløber langsommere, men disse Midler er i Stand til at dræbe Planternes Rødder, og der er i Forsøgene opnaaet en tydelig og stærk Virkning mod Mælkebøtte. I nogle af Forsøgene blev endog mere end 90 pCt. af Planterne dræbt. Midlerne maa saaledes anses for at være særdeles velegnede til Bekæmpelse af denne Ukrudsplante.

Udover Virkningen paa Mælkebøtte er der efter Sprøjtning med V-Præparater iagttaget en tydelig Virkning overfor følgende Ukrudsplanter: Brunelle, Haarrig Høgeurt, Kongepen, Lancetbladet og Glat Vejbred, Tusindfryd og Vandgrenet Ranunkel, derimod har V-Præparaterne kun ringe Virkning overfor Mos.

I Forsøgene er der ikke iagttaget nævneværdig Skadevirkning af V-Præparaterne paa Græsset, derimod dræbes Størstedelen af Kløverplanterne.

Puddermidlerne fordeles bedst med Pudderblæsere. Paa mindre Plæner kan man i Mangel af Blæsere benytte en Strødaase, f. Eks. en passende stor Blikdaase med gennemhullet Laag. I Regelen vil man foretrække Sprøjtning, dels fordi denne som tidligere nævnt er mere virksom end Pudring, dels fordi

Puddermidlernes Fyldstoffer farver Plænen en Tid efter Behandlingen og dels fordi Puddret lettere spredes over større Arealer og derved kan gøre Skade paa følsomme Kulturplanter.

Sprøjtning foretages bedst med en Frugttræsprøjte, men i Mangel heraf, er der dog næppe noget i Vejen for at anvende en Vandkande med en fin Bruse.

V-Præparaterne kan ifølge orienterende Forsøg ikke anvendes til Bekæmpelse af Ukrudt i Frugtplantager. Støvet fra Pudringen og Vædske fra Sprøjtningen kan foraarsage Bladfald og Ødelæggelse af de nye Knopper. Hverken V-Præparater eller Dinitroortokresol-Præparater kan benyttes til Bekæmpelse af Ukrudt i Kulturer af Kepaløg (Zittauer o. l.). Derimod synes Kalkkvælstof, naar det udbringes nogen Tid efter, at Løgene er kommet op, at være anvendeligt til Bekæmpelse af den første Ukrudtsbestand. Der skal anvendes ca. 2 kg pr. 100 m².

Det bør paases, at intet af V-Præparaterne driver ind over andre Kulturer (Køkkenurter, Blomster, Hække, Træer), der kan tage alvorlig Skade af Midlerne. Nærmere Oplysninger om Midlerne og deres Anvendelse faas gratis ved Henvendelse til Statens Ukrudtsforsøg, Kgs. Lyngby.

27. Februar 1947.

397. Meddelelse. A. Forsøgsresultater

Forsøg med Bygsorter 1943—1946.

Paa Statens Forsøgsstationer ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte, Abed, Blangsted, Højer, Askov, Borris og Tylstrup blev der i Aarene 1943—1946 gennemført Sortsforsøg med 6 Bygsorter, medens 3 Sorter kun deltog i Forsøgene de to sidste Aar. Ved Opgørelsen af Resultaterne er disse 3 Sorter omregnede i Forhold til Gennemsnit af de 6 Sorter, der har deltaget i alle Forsøg, og Forholdstallene for Udbyttet er ligeledes beregnet efter dette Gennemsnit.

	Kærne hkg pr. ha	Forholds- tal Kærne	Halm	Leje- tilbøje- lighed ¹⁾	1 Liter g	1 Kærne mg	Straa- længde cm	Mod- nings- dato
1943—1946:								
Abed Maja-Byg	46.0	102	99	3.3	689	43.6	79	³¹ / ₇
Svaløf Freja-Byg	45.2	100	99	2.4	686	43.4	78	²⁹ / ₇
Øtofte L. 64	45.1	100	103	3.5	678	44.3	80	⁵ / ₈
Alfa-Byg	44.8	100	102	4.1	664	45.4	84	⁴ / ₈
Abed Rigel-Byg	44.8	100	99	1.5	699	44.8	83	³¹ / ₇
Weibulls Balder-Byg	44.3	98	98	2.1	691	40.1	78	¹ / ₈
1945—1946:								
Svaløf Ymer-Byg	46.5	103	96	3.1	678	43.9	78	³¹ / ₇
Lenta-Byg	46.2	103	99	2.7	696	43.3	79	³¹ / ₇
K. V. A. L.	42.2	94	95	2.1	701	41.4	81	³⁰ / ₇

¹⁾ 0 = helt staaende, 10 = helt liggende.

Af de Sorter, der har været med i alle Forsøg, staar Abed Maja-Byg i Gennemsnit for alle Stationer med højeste Udbytte, 46.0 hkg Kærne pr. ha, og efter den følger 4 Sorter Svaløf Freja, Øtofte L. 64, Alfa og Abed Rigel-Byg med meget nær ens Udbytte, 45.2 — 44.8 hkg Kærne og sidst Weibulls Balder-Byg med 44.3 hkg Kærne pr. ha.

I de sidste to Aars Forsøg har Svaløf Ymer-Byg givet 0.5 og Lenta-Byg 0.2 hkg Kærne mere end Maja-Byg.

Rigel-Byg er den mest stivstraaede Sort, Balder-Byg, Freja-Byg og Lenta-Byg følger derefter, og mindst stivstraaede og halmrigest af de prøvede Sorter er Øtofte L. 64 og Alfa-Byg.

Abed Maja-Byg har i Gennemsnit givet højest Udbytte af de i 4 Aar prøvede Sorter og overgaas kun lidt af de to i kun 2 Aar prøvede. Den staar forholdsvis lavt i Udbytte ved Abed og paa Marsken ved Højer, men har givet særlig godt Udbytte ved de tre øvrige jyske Stationer. Straaet er ret stivt og kort. Rumvægten er middel og Kærnen middelstor.

Svaløf Freja-Byg har givet 0.8 hkg Kærne mindre end Maja-Byg. Den har haft forholdsvis lavt Udbytte ved Lyngby og Blangsted, men højt Udbytte paa Højbundsjord i Jylland. Straaet er kort og stivt, Rumvægt og Kærne middel. Den modner tidligst af de prøvede Sorter. Straaet er ved stærk Modning tilbøjeligt til at knække under Akset.

Øtofte L. 64 har givet 0.9 hkg Kærne mindre end Maja-Byg. Den har givet lavt Udbytte ved Aakirkeby, Borris og Tylstrup, men højt ved Blangsted og Højer. Halmudbyttet er højt, men Straaet kun middellangt og lidt blødere end hos Maja-Byg. Rumvægten er lav, men Kærnen ret stor. Sorten modner ca. 5 Dage senere end Maja-Byg.

Alfa-Byg (Statsfrøkontrollen ^{1/40}) har givet 1.2 hkg Kærne mindre end Maja-Byg, forholdsvis lavt ved de jyske Stationer undtagen Tylstrup og særlig højt ved Lyngby. Halmudbyttet er højt og Straaet ret langt. Straastivheden er lidt ringere end hos Maja-Byg, men dog væsentlig bedre end hos tidligere dyrkede sildige Sorter. Rumvægten er lav, men Kærnen stor. Sorten modner ca. 4 Dage senere end Maja-Byg.

Abed Rigel-Byg har ligeledes givet 1.2 hkg Kærne mindre end Maja-Byg. Straaet er meget stivt, men ret langt. Kærnen er stor og Rumvægten høj. Sorten har i enkelte Aar været stærkt angrebet af Nøgen Bygbrand, og dette kan muligt have nedsat Udbyttet lidt, men om den er særlig modtagelig for denne Sygdom kan ikke paavises i Forsøgene.

Weibulls Balder-Byg har givet 1.7 hkg lavere Udbytte end Maja-Byg. Den har klaret sig godt ved Højer og Abed, men forholdsvis daarligt ved de øvrige Stationer. Halmudbyttet er ret lavt og Straaet kort og stivt. Rumvægten er middelhøj men Kærnerne smaa.

Svaløf Ymer-Byg har kun været i Forsøg 2 Aar, og Resultaterne meddeles derfor med Forbehold. Den har givet 0.5 hkg mere Kærne end Maja-Byg og har saaledes i de 2 Aar været den højestydende af de prøvede Sorter. Den har kun givet lavere Udbytte end Maja-Byg paa Marsken ved Højer. Halmudbyttet er lavt, Straaet ret kort og maaske en Smule stivere end hos Maja-Byg. Rumvægten er lav og Kærnen middelstor.

Lenta-Byg (Carlsberg-Laboratoriet) har som foregaaende kun været i Forsøg 2 Aar. Den har givet 0.2 hkg Kærne mere end Maja-Byg og har klaret sig særlig godt ved Lyngby og de jyske Stationer undtagen Tylstrup. Straaet er ret kort og stivt, Rumvægten er høj og Kærnen middelstor.

K. V. A. L. (Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Arveligheds-Laboratorium) har givet lavt Udbytte baade af Kærne og Halm. Sorten er tiltrukket som særlig modstandsdygtig mod Havreaal, men i denne Henseende har der ikke været Lejlighed til at prøve den i Forsøgene.

Sortsforsøg med Byg 1943—1946.
Hkg Kærne pr. ha og Forholdstal.

	Aakirkeby	Lyngby	Tystofte	Abed	Blangsted	Højer	Askov	Borris	Tylstrup	Gennem- snit
Abed Maja	49.5	44.3	48.0	38.5	53.5	42.5	48.9	47.4	39.3	46.0
Svaløf Freja	47.6	43.0	48.1	38.9	52.2	42.9	47.6	46.8	39.4	45.2
Øtofte L. 64	46.2	45.1	49.0	39.4	54.2	44.0	47.3	43.9	37.1	45.1
Alfa	47.7	46.5	48.6	39.3	53.0	40.9	45.5	43.6	38.5	44.8
Abed Rigel	48.1	44.2	47.7	38.6	51.9	42.4	46.8	45.3	38.6	44.8
Weibulls Balder.....	47.3	43.4	47.6	39.2	50.8	44.6	45.5	43.5	37.1	44.3
Svaløf Ymer ¹⁾	50.0	45.2	48.6	40.6	54.1	41.7	49.7	48.2	40.7	46.5
Lenta ¹⁾	48.8	45.6	48.4	39.3	53.3	43.6	49.6	49.1	38.3	46.2
K. V. A. L. ¹⁾	43.2	40.1	45.1	36.1	48.9	39.7	45.8	43.9	37.2	42.2
Abed Maja	104	100	100	99	102	99	104	105	103	102
Svaløf Freja	100	97	100	100	99	100	102	104	103	100
Øtofte L. 64	97	102	102	101	103	103	101	97	97	100
Alfa	100	105	101	101	101	95	97	97	101	100
Abed Rigel	101	100	99	99	99	99	100	100	101	100
Weibulls Balder.....	99	98	99	101	97	104	97	96	97	98
Svaløf Ymer ¹⁾	105	102	101	104	103	97	106	107	106	103
Lenta ¹⁾	102	103	100	101	101	102	106	109	100	103
K. V. A. L. ¹⁾	90	90	94	93	93	93	98	97	97	94

¹⁾ Kun 1945 og 1946.
Forholdstal beregnet paa Gennemsnit af 6 Sorter.

24. Juli 1947.

398. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.**Forsøg med Afbrydning af Topskud og Sideskud paa Tobak (*Nicotiana tabacum*). 1940—1946.**

Forsøgene, der er udført paa Aarslev Forsøgsstation i 1940—1946, omfatter følgende Forsøgsled:

1. Ubehandlet, 2. Topning, naar de første Knopper begynder at vise rød Farve, Sideskud fjernes ikke, 3. Ingen Topning, Sideskud fjernes, 4. Topning i fuld Blomst, Sideskud fjernes, 5. Topning, naar de første Knopper viser rød Farve, Sideskud fjernes, og 6. Topning, naar Blomsterknoppen viser sig, Sideskud fjernes.

Forsøgene er udførte paa let lermuldet, muldrig Jord i god Kultur og passende Gødningskraft. Der er gødet med 24 t Staldgødning og ca. 200 kg svovlsur Kali pr. ha, og der er i alle Aarene anvendt den tyske U-Stamme. Planteafstanden har været 60×40 cm. Iøvrigt er Tiltrækningen af Plantematerialet, Høstningen, Tørringen og Fermenteringen foregaaet som omtalt i 348. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

En Oversigt over Forsøgenes vigtigste Resultater er meddelt nedenstaaende. Udbyttet er omregnet til Tobak med 15 pCt. Vand.

Forsøgsled Nr.	Udbytte af ferm. Tobak		Antal Blade pr. Plante	Vægt i g af 1 ferm. Blad	pCt. Blade i 2—4 Høst over 45 cm	Tykk. af ferm. Blade $\frac{1}{100}$ mm	pCt. hele Blade ved Høst	pCt. Tørstofsvind u. Torr. og Ferm.	Modstandsvæ- ne mod Blæst (0—10)	Ferm. Blade 2—4 Høst	
	hkg pr. ha	Forholdstal								Glødetid i Sek.	pCt. Prøver over 10 Sek. Glødetid
Koll. Nr.:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ant. Forsøg	7	7	7	7	4	7	4	7	2	7	7
1	17.3	100	15.8	4.2	72	72	55	20.9	5.3	6.8	13
2	17.5	102	15.5	4.0	75	71	59	20.4	5.8	7.0	14
3	18.5	108	15.9	4.2	76	78	52	18.8	4.9	6.1	10
4	19.6	114	15.6	4.7	77	78	52	18.8	6.9	5.6	8
5	20.2	117	15.6	4.9	80	76	53	19.0	7.1	5.6	7
6	20.4	119	14.2	5.4	84	76	51	19.3	7.3	5.6	7

* 10 = alle Planter oprette, 0 = alle Planter liggende.

Udbyttet af Blade er desto større, jo tidligere Topningen sker, naar der i Forbindelse hermed gennemføres en stadig Afbrydelse af Sideskudene — i Forsøgene 3 Gange i Vækstperioden; Topning alene har derimod ikke paavirket Udbyttet nævneværdigt. Forsøgsled 2 har saaledes givet et Udbytte, der er kun 2 pCt. større end Forsøgsled 1, medens Udbyttet af Forsøgsled 5 og 6 har været 17—19 pCt. større. Det ses af Oversigten, at Udbyttetigningen sker paa Trods af et Fald i Bladantallet pr. Plante og skyldes en Forøgelse af Bladvægten. Denne finder Sted i 2. og navnlig i 3. og 4. Høst, idet Forsøgsbehand-

lingen dels har forøget Bladenes Længde og dels deres Tykkelse. I det ubehandlede Forsøgsled har gennemsnitlig kun 72 pCt. af Bladene en Længde over 45 cm i grøn Tilstand, medens 84 pCt. af Bladene i Forsøgsled 6 overskrider denne Grænse. Bladenes Tykkelse er, maalt paa fermenteret Tobak, forøget 5—10 pCt. ved Afbrydning af Top- og Sideskud.

I en Bestand af kraftige Planter, paa den i Forsøgene anvendte Planteafstand, kan gentagen Afbrydning af Sideskudene i Forbindelse med Topning medføre nogen mekanisk Beskædigelse af Bladene, hvilket fremgaar af pCt. hele Blade ved Høst (Koll. 7). Nedfaldne, visne Blomster, der danner Udgangspunkt for Raadpletter, kan ligeledes nedsætte Antallet af hele Blade, mest hvor hverken Top- eller Sideskud fjernes, ogsaa dette antydes af Tallene i Koll. 7. Det større Svind af Tørstof under Tørring og Fermentering, der, for Forsøgsled 1 og 2. Vedkommende, fremgaar af Koll. 8, er antagelig Resultatet af yderligere Ødelæggelse fra disse Raadpletter.

I to Aar forekom i Vækstperiodens sidste Del stærk Blæst i Forbindelse med Regnskyl. Af Koll. 9 ses, at ikke toppede Planter under saadanne Vejrforhold er tilbøjelige til at vælte; det er særlig Tilfældet, naar Toppen er godt frøsat, og Plantens nederste Blade er høstet.

Paa fermenterede Blade er udført Bestemmelse af Tobakkens Glødeevne. Blade fra de ubehandlede og fra de kun toppede Planter har væsentlig længere Glødetid end Blade fra Planter, hvor baade Top- og Sideskud er fjernet. Hvis alene Sideskudene fjernes, er Reduktionen i Glødetiden kun omkring det halve.

Undersøgelse af de fermenterede Blades Elasticitet og Styrke, foretaget paa Blade af 2. Høst, har ikke vist sikre Forskelle mellem Forsøgsleddene. Det samme gælder skønsmessige Bedømmelser af Tobakkens Smag og Aroma.

Forsøgene viser, at Afbrydning af Top- og Sideskud medfører en væsentlig Forøgelse af Bladudbyttet. Men samtidig følger en Kvalitetsforringelse i Form af mindre Glødeevne, færre hele, og tykkere Blade — hvilket er af særlig Betydning, naar det drejer sig om Tobak til Dæks og Omblad —, samt en Forhaling af Modningen. Det maa derfor i Reglen tilraades at udsætte Afbrydningen af Top- og Sideskud, indtil de første visne Blomster er begyndt at falde. Ved yderligere Udsættelse maa der, foruden et mindre Udbytte, regnes med en Forøgelse af Tabet under Tørring og Fermentering.